

Utökad vårdkapacitet inom rättspsykiatri och LARO genom upprättande av tillfällig vårdlokal

Bakgrund

Förvaltningen har ett akut behov av att öka vårdkapaciteten inom Rättspsykiatri och LARO-verksamheten. Något förvaltningen har lyft i de senaste årens planeringsanalys.

Förvaltningen har sammanställt en rapport om behov och kapacitet inom Rättspsykiatri och en rapport om behov och kapacitet inom LARO. Med rapporterna som grund har olika lösningsförslag tagits fram och värderats – för att klara av att bedriva verksamheten tills de nya sjukhuslokalerna står klara (enligt lokalförsörjningsplan är detta beräknat år 2031).

Möjligheten att kunna åtgärda kapacitetsbristen utan att tillskapa nya lokaler och utökad budgetram bedöms inte vara genomförbart utan att få stora negativa konsekvenser för patientgrupper samt personal.

Ett av förslagen har valts ut som möjligt att arbeta vidare med, vilket beskrivs i detta dokument.

Beskrivning av förslaget

Förslaget innebär att en tillfällig vårdlokal upprättas i direkt anslutning till befintliga vårdplatser i Varberg. En nuvarande allmänpsykiatrisk avdelning flyttas till den tillfälliga vårdlokalen. I de befintliga lokaler som tillgängliggörs i och med detta öppnas ytterligare en rättspsykiatrisk avdelning, i direkt anslutning till övrig rättspsykiatrisk verksamhet. Detta medför en utökning av cirka 12 vårdplatser för rättspsykiatri.

I den tillfälliga vårdlokalen byggs även nya mottagningsrum dit befintlig LARO-verksamhet flyttas för att lösa kapacitetsbristen inom LARO. Befintliga lokaler som tillgängliggörs utnyttjas sedan av rättspsykiatrisk öppenvård, vilket innebär en möjlighet att utöka kapaciteten i takt med att fler patienter vårdas inom rättspsykiatri i Halland.

	Antal vårdplatser i dagsläget (Varberg)	Antal vårdplatser enligt förslaget (Varberg)
Allmänpsykiatri	41*	41
Rättspsykiatri	18	30
Mottagningsrum LARO	2	5
<i>*Av dessa 41 används 6 platser tillfälligt till rättspsykiatri för att kunna möta dagens akuta behov, I förslaget återgår dessa 6 platser till ordinarie vårduppdrag.</i>		

Ekonomiska förutsättningar

Utökningen av vårdkapacitet innebär både investeringar och ökade driftskostnader. Nedan sammanfattas de huvudsakliga kostnadsposterna.

Konkret medför förslaget behov av utökad rambudget motsvarande 36 Mnkr för Rättspsykiatri och 5 Mnkr för LARO.

- **Kostnad för etablering av ny rättspsykiatrisk vårdavdelning**

Kostnadsberäkningar för etablering av en ny vårdavdelning baseras på kostnader för befintlig rättspsykiatrisk avdelning 21 och uppgår till 36 Mnkr, där personalkostnad utgör den största delen. Utöver detta tillkommer engångskostnader för lokalanpassningar i form av inventarier, larm och andra säkerhetsåtgärder.

- **Kostnad för flytt av verksamhet och utökad kapacitet LARO**

För att kunna utöka kapaciteten inom LARO krävs en successivt utökad budgetram motsvarande 5 Mnkr inom 2–5 år. Kostnaden består av utökade personalkostnader för att omhänderta prognostiserad patientökning.

- **Kostnad för flytt av verksamhet och anpassning av befintliga och tillfälliga lokaler**

Uppförande av tillfälliga vårdlokaler, flytt av befintliga verksamheter, inredning, medicinsk utrustning, inventarier samt anpassning av lokaler för att vara lämpliga för att bedriva psykiatrisk vård medför engångskostnader. Dessa är dock svåra att bedöma i dagsläget och behöver omhändertas i sedvanliga fastighets- och investeringsprocesser.

- **Gemensam kostnad för projektering och planering**

För att säkerställa en strukturerad och väl genomförd flytt och utbyggnad krävs medel för projektering och planering under hela projektiden. Kostnaderna omfattar intern arbetstid för behovsanalys, riskbedömning, framtagande av kravspecifikationer, rekryterings- och utbildningsplanering samt samordning med berörda parter. Dessutom tillkommer kostnader för externa konsulter vid behov, möten, utbildningsmaterial och kommunikation. Dessa kostnader är dock svåra att bedöma i dagsläget och behöver omhändertas i sedvanliga fastighets- och investeringsprocesser.

Genomförande

Genomförandet av förslaget föreslås ske stegvis för att säkerställa en trygg och samordnad övergång. Under hela processen behövs god samordning mellan verksamhet, fastighetsfunktioner och berörda stödfunktioner. Arbetet följs upp löpande för att hantera avvikelser, säkerställa vårdkvalitet och upprätthålla en stabil vårdmiljö. Efter inflyttning och etablering sker kontinuerlig uppföljning för att säkerställa att lösningen fungerar som avsett och för att identifiera eventuella behov av justeringar.

Steg	Innehåll	Syfte
1. Behovskartläggning och förberedelser	Genomgång av lokalbehov, säkerhetskrav, mottagningsrum för LARO, bemanningsbehov.	Säkerställa att lösningen möter verksamheternas faktiska krav.
2. Planering av anpassningar	Utformning av lokaler, utrustning och larm; framtagande av bemannings- och flyttplan.	Skapa en tydlig plan för hur flytt och etablering ska genomföras.
3. Byggnation och anpassning av tillfällig vårdlokal	Modulhusen uppförs, inredning och tekniska funktioner installeras.	Göra lokalerna redo för vårdverksamhet.
4. Rekrytering och verksamhetsförberedelser	Rekrytering av personal till ny rättspsykiatrisk avdelning, utbildning och introduktion.	Säkerställa bemanning och kompetens inför driftsättning.
5. Flytt av allmänpsykiatrisk avdelning	Verksamheten flyttas till den tillfälliga vårdlokalen.	Frigöra lokaler för utökad rättspsykiatrisk kapacitet.
6. Etablering av ny rättspsykiatrisk avdelning	Iordningställande av nya vårdplatser i befintliga lokaler.	Öka rättspsykiatrins vårdplatser med ca 12 platser.
7. Inflyttning av LARO	Mottagningsrum tas i bruk; successiv kapacitetsökning.	Minska väntetider och stärka vården för en patientgrupp med hög dödlighet.
8. Uppföljning och justering	Utvärdering av funktionalitet, arbetsmiljö och vårdflöden.	Säkerställa att lösningen fungerar långsiktigt fram till 2031

Slutsats

Den samlade analysen visar att kapacitetsbristen inom såväl rättspsykiatrien som LARO är akut och inte kan lösas inom ramen för befintliga lokaler eller nuvarande budgetramar utan betydande negativa konsekvenser för patienter, personal och samhälle. Förvaltningen bedömer därför att upprättandet av en tillfällig vårdlokal, i direkt anslutning till befintliga vårdplatser i Varberg, är den mest genomförbara och verksamhetsmässigt hållbara lösningen fram till att nya permanenta sjukhuslokaler står klara 2031.

Genom att flytta en allmänpsykiatrisk avdelning till den tillfälliga vårdlokalen frigörs lokaler som möjliggör etableringen av en ny rättspsykiatrisk avdelning, motsvarande cirka 12 ytterligare vårdplatser. Samtidigt möjliggörs en förstärkning av LARO genom nya mottagningsrum och successivt utökad personalbudget. Förslaget skapar även utrymme för att stärka rättspsykiatriens öppenvård i takt med ökade patientvolymerna. Sammantaget innebär detta en betydande förstärkning av regionens totala vårdkapacitet och en minskning av risken för undanträngningseffekter i allmänpsykiatrien.

Genomförandet innebär dock både investeringskostnader och ökade driftskostnader, inklusive rekrytering av nya medarbetare och successivt utökad budgetram för LARO. Även projektering, lokalanpassningar och flyttkostnader måste beaktas och hanteras inom ordinarie fastighets- och investeringsprocesser. Trots dessa ekonomiska utmaningar bedöms förslaget vara det alternativ som bäst upprätthåller vårdkvalitet, patientsäkerhet och arbetsmiljö, samt säkerställer att regionen kan fullfölja sitt vårduppdrag på ett rättssäkert sätt.

Sammanfattningsvis skapar förslaget förutsättningar för att på ett strukturerat och kontrollerat sätt möta regionens växande behov inom rättspsykiatri och LARO under perioden fram till 2031. Det möjliggör en mer hållbar vårdorganisation, minskar risken för allvarliga konsekvenser kopplat till kapacitetsbristen och etablerar en tydlig väg framåt i väntan på framtidens sjukhuslokaler.